

SPRAWOZDANIE Z OTWARTEGO ZEBRANIA KATEDRY EKONOMIKI I ORGANIZACJI ROLNICTWA WSR W SZCZECINIE

Dnia 19. V. 1964 r. odbyło się otwarte zebranie Katedry Ekonomiki i Organizacji Rolnictwa WSR w Szczecinie zwołane z inicjatywy Komitetu Ekonomiki Rolnictwa PAN.

Na zebraniu wygłoszone zostały cztery doniesienia naukowe, w tym trzy wygłosili pracownicy Katedry Ekonomiki i Organizacji Rolnictwa, zaś jedno doniesienie z prowadzonych badań wygłosił dr Adam Brzozowski z Katedry Szczegółowej Hodowli Zwierząt WSR w Szczecinie.

Wszystkie doniesienia wiązały się z zagadnieniem gospodarki paszowej i kierunkami produkcji zwierzęcej na Pomorzu Zachodnim.

W zebraniu, obok przedstawiciela Komitetu Ekonomiki Rolnictwa PAN dr W. Bzowskiego, uczestniczyli: Wiceprzewodniczący PWRN poseł mgr P. Warchoń oraz przedstawiciele lokalnych władz i instytucji.

Mgr Eugeniusz Lelito w doniesieniu pt. **„Wpływ trwałych użytków zielonych na ekonomikę i organizację gospodarstwa PGR”** przedstawił wyniki przeprowadzonych badań z tego zakresu. Na przykładzie 105 gospodarstw PGR zbędanych na terenie powiatów Gryfice i Łobez, woj. szczecińskiego stwierdzono, iż współczynniki korelacji całkowitej i częściowej wskazują na istotną ujemną współzależność między udziałem trwałych użytków zielonych a poziomem nakładów, funduszem plac, pokryciem potrzeb na słomę, poziomem zatrudnienia. Stwierdzono też istotną korelację dodatnią między wzrostem udziału trwałych użytków zielonych a ilością sztuk obornikowych, wysokością poronień krów i pokryciem zapotrzebowania na pasze treściwe. W warunkach Pomorza Szczecińskiego, nie biorąc pod uwagę typowych gospodarstw łąkarskich w dolinie Odry, najlepsze wskaźniki produkcyjne i finansowe wykazały gospodarstwa posiadające około 15% trwałych użytków zielonych.

Doc. dr Władysław Czaykowski, Kierownik Katedry Ekonomiki i Organizacji Rolnictwa, wygłosił doniesienie pt. **„Znaczenie gorzelni w ekonomice gospodarstwa”**. Podjęte badania z tego zakresu stanowią część szerszego opracowania, które ma traktować o typach produkcyjnych gospodarstw rolniczych na Pomorzu Zachodnim. Autor doniesienia omówił rozmieszczenie gorzelni i ich pozycję na tym terenie przed 1939 r., a następnie w Polsce Ludowej oraz przedstawił wykorzystanie ich mocy przerobowych. Z uwagi na fakt, iż istniejące obecnie gorzelnie są wykorzystane, zdaniem autora, w 50%, nie zupełnie spełniają one swe funkcje w ekonomice i organizacji gospodarstw. W planie perspektywicznym przewidziane jest pełne wykorzystanie mocy przerobowych tutejszych gorzelni. W doniesieniu podkreślono znaczenie wywaru w bilansach pasz poszczególnych gospodarstw, jak też dla rozwoju kierunku opasowego w chowie bydła. Celem podjętych badań jest poznanie ekonomiki i organizacji wszystkich gospodarstw posiadających gorzelnie, a zwłaszcza powiązań tej gałęzi z rozmiarami produkcji ziemniaków w gospodarstwie i ich udziałem w strukturze zasiewów. W oparciu o zgromadzone materiały ustalony zostanie wpływ gorzelni na opłacalność gospodarstw.

Dr Adam Brzozowski w swym doniesieniu pt. **„Regionalizacja gospodarki paszowej w żywieniu bydła”** przedstawił wstępne wyniki badań nad rejonizacją żywienia bydła w oparciu o regionalizację produkcji rolnej na terenie

województwa szczecińskiego, opracowaną przez St. Laskowskiego. Wyróżniono sześć podregionów produkcyjnych.

- 1) A — Podmiejski,
- 2) B — Turystyczno-wypoczynkowy,
- 3) C — Przejściowy,
- 4) D — Łobezko-Nowogardzko-Stargardzki,
- 5) E — Pyrzycki,
- 6) F — Południowy.

Jak wynika z obliczeń bilansów paszowych, największa powierzchnia paszowa na 1 sztukę żywnościową bydła wypada w podregionie B, tam gdzie utrzymuje się najwyższy udział zielonych użytków (42,3%), a najmniejsza w podregionie E, przy najmniejszej ilości zielonych użytków (15,3%). Należy przewidywać, iż niedobór jednostek pokarmowych dla całego pogłowia zwierząt będzie się utrzymywał w podregionach A, B, C, F, zaś niedobór białka w podregionach A, B, C, D, F, niedobór słomy w podregionach A i B.

Autor doniesienia wnioskuję również, iż w podregionach o mniejszym procentowo udziale zielonych użytków można łatwiej utrzymać równowagę bilansów paszowych przy wyższym pogłowiu zwierząt domowych.

Obszar użytków zielonych nie wpłynie na zwiększenie powierzchni paszowej na jedną sztukę, jeżeli plon zielonej masy z 1 ha będzie wyższy od 300 q. W doniesieniu zwrócono uwagę na środki i sposoby umożliwiające zrównoważenie bilansów paszowych, biorąc pod uwagę systemy żywienia bydła oraz strukturę produkowanych pasz.

Dr Zygmunt Dowgiałło w doniesieniu pt. „**Kierunki produkcji zwierzęcej na Pomorzu Zachodnim**” przedstawił cele podjętych badań z tego zakresu, projektowany sposób opracowania oraz zamierzone ujęcie i układ pracy. Badania są prowadzone przy współpracy Instytutu Pomorsko-Zachodniego. Mają one służyć poznaniu prawidłowości związanych z rozwojem poszczególnych kierunków produkcji zwierzęcej na Pomorzu Zachodnim w nawiązaniu do warunków środowiska i czynników ekonomiczno-organizacyjnych. W doniesieniu scharakteryzowano rozmieszczenie kierunków produkcji zwierzęcej na Pomorzu Zachodnim przed 1939 r. oraz omówiono ważniejsze tendencje związane z rozmieszczeniem produkcji zwierzęcej na Pomorzu Zachodnim w Polsce Ludowej. Zagadnienie naświetlono z punktu widzenia podziału tego obszaru na regiony rolniczo-produkcyjne oraz występujących typów produkcyjnych gospodarstw rolniczych.

Autor doniesienia zatrzymał się zwłaszcza nad zagadnieniem chowu bydła, wskazując na konieczność skoncentrowania uwagi na kierunkach związanych z tą gałęzią produkcji zwierzęcej, jako posiadającą doniosłe znaczenie dla dalszego rozwoju rolnictwa tego obszaru.

Po wysłuchaniu doniesień naukowych zebrani przedstawiciele praktyki wysuwali postulaty w zakresie ujęcia poszczególnych tematów i nawiązania do potrzeb życia gospodarczego. Obecni pracownicy naukowcy z innych Katedr WSR w Szczecinie wypowiedzieli się na temat zagadnień związanych z metodyką i zasięgiem prowadzonych badań.

Z. Dowgiałło